

Oplegnotitie

Aan Veiligheidsberaad	Portefuillehouder 5.1.2e	Agendapunt 6
Van Portefuillehouder GHOR	Adviseur 5.1.2e	Datum vergadering 1-3-2021

Onderwerp: positie Veiligheidsberaad in relatie tot de witte keten

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd:

- > Te reflecteren op de rol die het Veiligheidsberaad wil innemen ten aanzien van de witte keten.

Aanleiding

In het (interne) Veiligheidsberaad van 8 februari 2021 is gesproken over de verantwoordelijkheden van de voorzitter veiligheidsregio in de witte kolom. Dit vraagstuk is van belang in relatie tot de reikwijdte van de verantwoordelijkheid die voorzitters veiligheidsregio hebben in de bestrijding van een infectieziekte A. Concreet werd dit zichtbaar in de discussies in het Veiligheidsberaad over de vaccinatiestrategie en het testbeleid. Onderstaande notitie schetst kort de formele rollen van de voorzitter veiligheidsregio en gaat vervolgens in op enkele bestuurlijke opties die overwogen kunnen worden.

Toelichting

Juridische verantwoordelijkheid voorzitter veiligheidsregio in relatie tot vaccineren en testen

De voorzitter veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de bestrijding van een infectieziekte A (Wet publieke gezondheid (Wpg): art. 6, lid 2 en lid 4, art. 7 lid 1. De minister van VWS heeft de leiding en kan de voorzitter terzake aanwijzingen geven. De GHOR is als onderdeel van de veiligheidsregio verantwoordelijk voor de aansturing en regie van de **acute** geneeskundige hulpverlening, waaronder de GGD.

In de Wpg staan de maatregelen opgenomen die de voorzitter kan nemen. Deze maatregelen hebben voornamelijk betrekking op:¹

- > Maatregelen gericht op het individu (isolatie, quarantaine);
- > Maatregelen gericht op gebouwen, goederen en vervoermiddelen (controleren en/of sluiten van gebouwen, het vernietigen van waren, etc.).

De voorzitter veiligheidsregio handelt na advisering door de directeur publieke gezondheid.

¹ De artikelen 31, 35, 38, 47, 53, 54 en 55 Wpg

*Zorgcontinuïteit en het zwarte scenario*²

De besturen van de zorginstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de zorgcontinuïteit. De veiligheidsregio treedt niet in de verantwoordelijkheid van de instellingen zelf. De voorzitter veiligheidsregio kan een acute zorginstelling een schriftelijke aanwijzing geven op instellingsniveau (art. 34 lid 2 Wvr) indien de (voorbereiding op) geneeskundige hulpverlening tekortschiet. Indien deze niet wordt opgevolgd, kan de voorzitter de minister van VWS verzoeken om de nodige maatregelen te treffen (art. 34, lid 3 Wvr).

Met betrekking tot het zogeheten zwarte scenario is het ook in dit geval aan de acute medische zorginstellingen zelf hiervoor plannen te ontwikkelen, o.m. in het ROAZ. De voorbereiding op het zwarte scenario vraagt, vanuit de verantwoordelijkheid om toe te zien op de voorbereiding op de geneeskundige hulpverlening, uiteraard nauwe betrokkenheid van zowel de voorzitter en het algemeen bestuur van de veiligheidsregio alsook van de DPG.

Vaccinatiestrategie en testen en traceren

De rijksvaccinatiestrategie wordt bepaald door de minister van VWS en het RIVM, op grond van aan Algemene maatregel van bestuur (amvb). De DPG-en als hoofden van de GGD zijn hierbij, op grond van de Wpg, primair aan zet voor het organiseren van locaties en personeel. De DPG-en worden hierin ondersteund door GGD GHOR Nederland.

Met betrekking tot het testbeleid geldt dat het ministerie van VWS met GGD GHOR Nederland dienstverleningsovereenkomsten *Testen en Traceren* heeft afgesloten. De minister van VWS heeft dus niet gekozen voor de route via de GGD-en / DPG-en.

Ten aanzien van testen en traceren en de vaccinatiestrategie is ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het reguliere vaccinatieproces. De gemeenten / GGD-en zijn formeel verantwoordelijk voor de uitvoering van de vaccinaties. Dat betekent dat er geen verantwoordelijkheid ligt voor de voorzitter veiligheidsregio. De strategie hiervan is immers bepaald door de minister van VWS.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De bestuurlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de coronamaatregelen heeft in het kader van de infectieziekebestrijding vorm gekregen via aanwijzingen en noodverordeningen en, vanaf 1 december 2020, via de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) en ministeriële regelingen. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de crisisaanpak ligt bij het Rijk. Het Veiligheidsberaad, bestaande uit de 25 voorzitter veiligheidsregio, heeft een belangrijke adviserende, coördinerende en uitvoerende rol gekregen op het brede pallet aan maatregelen.³ Dit brede pallet aan maatregelen waar de voorzitters veiligheidsregio een rol in hadden en hebben, was een direct gevolg van de verantwoordelijkheid van de voorzitters veiligheidsregio om zorg te dragen voor de bestrijding van een A-ziekte op grond van de Wpg en de aanwijzingen van de minister van VWS. De DPG is conform de Wet veiligheidsregio's

² Zwarte scenario: moment waarop de acute zorgvraag het aanbod overstijgt

³ Die rol is *de jure* veranderd met de komst van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm), maar is *de facto* grotendeels gelijk gebleven. De maatregelen worden nu opgenomen in een ministeriële regeling, maar de adviesrol van het Veiligheidsberaad is gebleven, evenals de coördinerende rol van de voorzitter veiligheidsregio.

verantwoordelijk voor de operationele aansturing van zowel de GHOR-taken als de GGD-taken. Daarnaast is de DPG- de belangrijkste adviseur van de voorzitter waar het gaat om het de witte keten.

De vraag die voortligt is in hoeverre de voorzitters veiligheidsregio een verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van vaccinatie- en testbeleid en of het Veiligheidsberaad ook een adviserende rol kan vervullen richting het kabinet, temeer omdat dit twee belangrijke pijlers zijn in de crisisbestrijding. In het geval van corona is er sprake van een rijksvaccinatiebeleid en dus geen verantwoordelijkheid voor de voorzitter veiligheidsregio. Uiteraard behouden de voorzitters veiligheidsregio wel hun adviserende functie omdat dit ook van invloed is op hun wettelijke taak ingevolge de Wpg.

Bestuurlijke mogelijkheden

Het Veiligheidsberaad heeft verschillende mogelijkheden namens de voorzitters veiligheidsregio om de advies- en coördinerende rol in de witte keten te versterken.

- > Het expliciet positioneren van de Raad van DPG-en als adviseur van en toetssteen (op uitvoerbaarheid) voor het Veiligheidsberaad, zoals de Raad van Directeuren (RCDV) die ook vervult. De Directeur Publieke Gezondheid vervult immers een spilfunctie: als degene die, vanuit publieke gezondheid, de GGD (verantwoordelijk voor vaccinaties en testen) én de GHOR (vanuit perspectief van geneeskundige hulpverlening) aanstuurt én, als adviseur van de voorzitter veiligheidsregio.
- > Proactief standpunten van het Veiligheidsberaad onder de aandacht brengen van het Rijk (MCC, minister van VWS en/of JenV), zoals het Veiligheidsberaad dit ook doet op andere delen van het coronabeleid.
- > Het Veiligheidsberaad kan namens de voorzitters veiligheidsregio het gesprek aangaan met de minister van VWS over de invulling van een concrete (strategische) adviesrol door het Veiligheidsberaad. In hoeverre ziet de minister een rol weggelegd voor het Veiligheidsberaad om bepaalde taken op te pakken en/of hierover actief te adviseren?